*Wychodzi raz w tygodniu.* *Porto opłacone ryczałtem*

ROK XVI. Kraków, dnia 7 października 1933 Nr. 34.

# PRZEGLĄD KUPIECKI



ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.** Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342

**Ogłoszenia:**
Wiersz milim. 1 szp. na okładce **40 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki **60 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. w tekście **60 groszy**
Cała strona okładki **Zł 200** Pół strony okładki **Zł 100**
Ćwierć strony **Zł 50** Ósma strony **Zł 25**
Cała strona w tekście **Zł 450,** Pół strony **Zł 23**
Ćwierć strony **Zł 120** Jedna ósma strony **Zł 60**



# Ani grosza na towar niemiecki!

**Komitet Żydowskich Organizacyj Gospodarczych.**

# Obrót pocztowy z zapłaconą odpowiedzią

Ministerstwo Poczt i Telegrafów zwróciło się do Związku Izb Przemysłowo-Handlowych z prośbą o opinję w następującej sprawie:

Jak wiadomo, firmy reklamujące się, mają zwyczaj przesyłania swych druków reklamowych wraz z ofrankowaną kopertą lub kartką pocztową na odpowiedź. Ponieważ w wielu wypadkach wysyłający narażony jest na stratę znaczka pocztowego, przez co znacznie wzrastają koszty propagandy, niektóre zarządy pocztowe, jak Austrji, Holandji, Stanów Zjednoczonych A. P., po porozumieniu ze sferami handlowemi, wprowadziły obrót przesyłek z odpowiedzią, polegający na tem, że wysyłający swe druki reklamowe ma możność zwolnić swego klijenta od opłacenia odpowiedzi, opłacając przypadającą pocztową należność taryfową przy odbiorze odpowiedzi od klijenta. Wysokość tej należności równa się zwykłej taryfowej opłacie, któraby była uiszczona przy nadaniu tej przesyłki oraz dodatkowej stałej należności, stanowiącej ekwiwalent przysporzonej pracy urzędu pocztowego przy doręczaniu. Aby mieć możność opłacania otrzymanych od swych klijentów odpowiedzi, przy ich odbiorze firmy winny uzyskać odpowiednie zwolnienie Zarządu Pocztowego, które ważne jest na przeciąg pewnego okresu czasu, naprzykład 15 dni. Termin ten ma na celu równoczesne nadejście odpowiedzi od klijentów i doręczenie im naraz większej ich ilości przez urząd pocztowy. Przesyłki z odpowiedzią nadeszłe po terminie ważności podlegają przepisom, dotyczącym przesyłek nieopłaconych. Przesyłki pocztowe, do których nadająca firma chce dołączać kopertę lub kartkę na odpowiedź, muszą być nadawane w ilości przynajmniej 500 sztuk przesyłek jednocześnie.

Związek Izb P. H. wyraził opinję, że projektowany system winien być uznany za pożyteczną inowację w obrotach pocztowych i może mieć widoki powodzenia, jeżeli wprowadzenie tego systemu zostanie w odpowiedni sposób podane do powszechnej wiadomości, a ewentualny okres próbny będzie conajmniej jednoroczny.

Zdaniem Izby P. H. winny być wprowadzone do projektu następujące poprawki: 1) okres zwolnienia winien wynosić conajmniej dni 30; 2) najmniejsza ilość przesyłek, które będą mogły korzystać z projektowanego systemu, winna być zmniejszona do 200; 3) żadne dodatkowe należności nie powinny być pobierane, gdyż praca dodatkowa poczty, zwłaszcza przy zastosowaniu zbierania odpowiedzi, będzie nieznaczna, a ekwiwalentem tej pracy będzie zwiększenie obrotu pocztowego; 4) należałoby pouczyć firmy, zamierzające korzystać z projektowanego systemu, że koperta lub kartka na odpowiedź winna być zaopatrzona w uwagę: „Opłatę pocztową uiści adresat, o ile niniejsza odpowiedź nadana zostanie najpóźniej 30-go dnia od daty stempla pocztowego na otrzymanej przesyłce“.



## OGŁOSZENIE LICYTACJI ZASTAWÓW!

## AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
### FILJA W KRAKOWIE

podaje do publicznej wiadomości, że w wydziale zastawniczym Banku, Rynek 21, odbędzie się 16 października 1933 i dni następnych od godz. 9·30 rano w obecności odpowiednich władz w myśl art. 88 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 o prawie bankowem Dz. U. Rz. P. Nr. 34 pdz. 321

## PUBLICZNA LICYTACJA

na której zostaną sprzedane najwięcej dającemu **KOSZTOWNOŚCI** zastawione w r. 1930 Nr. 16763, 17102, w r. 1931 24433, 25084, 27331, 27332, 27405, w r. 1932 Nr. 28932, 30843, 30946, 30947, 31023, 31024, 31162, 31193, 31217, 33309, 31342, 31377, 32189 i od 1-go sierpnia 1932 r. do 31 stycznia 1933 r. t. j. od Nr. 32832 do 36116 dotąd niewykupione. Również ulegną sprzedaży zastawy z tego samego czasu pochodzące, dotąd częściowo tylko opłacone, a nie sprolongowane formalnie.

Uzyskana z licytacji zastawu nadwyżka jaka powstanie po zaspokojeniu należności Banku będzie w myśl ustawy w ciągu dwóch tygodni od dnia licytacji złożona do depozytu sądowego.

Wzywa się zatem interesowanych do wykupna lub sprolongowania wymienionych zastawów przed terminem licytacji, t.j. najpóźniej do dnia 14 października 1933 r.

W dniu licytacji bezwarunkowo żadnych opłat przyjmować się nie będzie.

Kraków, dnia 15 września 1933.

**AKCYJNY BANK HIPOTECZNY
FILJA W KRAKOWIE.**

# PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVI. Kraków, dnia 7 października 1933 Nr. 34.

*Treść numeru*:



# Bojkot antyhitlerowski musi się udać!

Sześć miesięcy minęło od chwili, gdy świat cywilizowany wypowiedział Niemcom hitlerowskim wojnę z powodu barbarzyńskich metod, stosowanych przez rząd Hitlera w wewnętrznej polityce Niemiec. Wojna wybuchła niemal spontanicznie. Nikt nie wysyłał „ultimatum“ do rządu hitlerowskiego z żądaniem zaprzestania barbarzyństw w Niemczech, nikt nie „mieszał się w wewnętrzne stosunki Niemiec“, a jednak jakaś niewidzialna siła wyprowadziła masy ludności na ulice Warszawy, Paryża, Nowego Jorku, Londynu, Brukseli, wszędzie tam, gdzie ludzie czują się jeszcze ludźmi i potrafią zrozumieć innych ludzi. Ta sama niewidzialna siła wetknęła wszystkim cywilizowanym ludziom do ręki jedną z najbardziej skutecznych broni w nowoczesnej walce: bojkot. W nowoczesnej walce nie używa się tanków, czołgów, gazów trujących i samolotów. W okresie szalonego rozwoju techniki wydobywa się z lamusa „przedpotopowy“ środek represyjny: bojkot.

Bojkotem chce ludzkość cywilizowana ukrócić swawolę rozwydrzonej bestji hitlerowskiej. Niemcy są państwem zdanem na eksport swych wyrobów przemysłowych. Gdy Hitler walczył o władzę, przyrzekał narodowi niemieckiemu likwidację bezrobocia i ożywienie gospodarcze całego kraju. Walka z eksportem niemieckim jest zatem walką przeciw realizacji przyrzeczeń hitlerowskich, jest walką przeciw dalszemu trwaniu obecnych rządów niemieckich. Kto kupuje towary niemieckie, ten umacnia Hitlera w jego siodle i utwierdza go w przekonaniu, że ludzkość nie ma nic przeciw jego barbarzyńskiej polityce. Kto bojkotuje towary niemieckie, ten walczy z Hitlerem. Żydzi łamiący bojkot antyhitlerowski przychodzą z walną pomocą bandom hitlerowskim. Każde złamanie frontu bojkotowego wzmacnia stanowisko Hitlera w większym stopniu, aniżeli dopływ dziesięciu szturmowców.

Z tego winien sobie każdy zdać sprawę. Szczególnie doniosła rola przypada w tym związku, kupcom. Kupiec jest najlepszym wykonawcą każdego bojkotu. Od kupca zależy, czy konsument kupi taki, czy też inny towar. Kupiec jest bowiem wychowawcą konsumenta. Kupiec — to nietylko „aparat rozdzielczy“ ale żywy człowiek, mówiący do żywego człowieka — konsumenta. Akcja bojkotu towarów niemieckich, spoczywająca w ręku kupców, posiada zatem zapewnione zwycięstwo.

Ale akcja musi być prowadzona „solidarnie“. Nikt nie może usprawiedliwiać się koniecznościami, czy też nawet korzyściami gospodarczemi. Apelując o bojkot, zdaje sobie każdy sprawę z tego, że spełnienie tego żądania wymaga pewnych ofiar, zarówno ze strony konsumenta jak i kupca. W przeciwnym bowiem razie wszelkie nawoływanie byłoby niepotrzebne. Nawołując do bojkotu nawołuje się do ofiar — na rzecz samoobrony. Bliżej tego tłumaczyć chyba nie musimy.

* * *

Ostatnie cyfry handlu zagranicznego Niemiec zasmuciły nieco uczestników akcji bojkotowej. Mimo bojkotu — tłumaczono sobie — wzrósł w miesiącu sierpniu wywóz niemiecki i wzrosło aktywne saldo niemieckiego bilansu handlowego. Obserwatorzy tego zjawiska dochodzą wobec tego do wniosku, że akcja bojkotowa doznaje niepowodzenia, albowiem siły, walczące w tej akcji są niewystarczające. Wniosek ten jest zupełnie symplistyczny, niefachowy i źle wydedukowany. Cyfra niemieckiego wywozu wzrosła w sier-

pniu na skutek pewnych specjalnych, a przemijających momentów, od ruchu bojkotowego zupełnie niezależnych. W pierwszym rzędzie chodzi tu o działanie niemieckiej ustawy zawieszającej transfer długów niemieckich zagranicą. Jak wiadomo Niemcom nie wolno przekazywać zagranicę żadnych długów, zaś odnośne kwoty wpłaca się na specjalne konta zamknięte w t. zw. Kasie Konwersyjnej. Instytucja ta wydaje na złożone u niej kwoty zaświadczenia, otrzymywane przez wierzycieli zagranicznych. Zaświadczeniami temi można płacić pewien dodatkowy import z Niemiec. Oczywiście, że każdy pragnie w jakikolwiekbądź sposób wydostać z Niemiec swe kapitały, które zostają wywożone w formie towarów.

Drugą podobną przyczyną wzrostu wywozu niemieckiego jest polityka skupywania t. zw. „Dollarbonds“ **t. j. niemieckich obligacyj pożyczkowych zagranicą.** Kto wywiezie pewną nadkontyngentową ilość towarów z Niemiec, ten będzie miał prawo równowartość tej nadwyżki w dewizach zagranicznych nie odprowadzić do Reichsbanku lecz zakupić zagranicą wymienione obligacje dolarowe, które może następnie sprzedać w Niemczech z zyskiem. System ten przyczynia się wybitnie do wzmożenia wywozu niemieckiego.

Trzecią przyczyną składającą się na wzrost wywozu z Niemiec jest poprostu ucieczka ludzi z Niemiec. Ostre postanowienia przepisów dewizowych utrudniają wywóz kapitałów z Niemiec. Dziś nie można już, tak, jak dawniej, zlikwidować swój majątek w Niemczech t. j. spieniężyć go i uciec z kapitałem zagranicę. Dziś można czynić raczej odwrotnie: kapitały musi się zamieniać na towary i te dopiero wywozić. Uciekającemu z Niemiec nie pozostaje dziś żadna inna możliwość jak zakupić za wszystkie swe aktywa towary i wywieźć je zagranicę, aby towary te następnie sprzedać. Towary te są naturalnie zaliczane do niemieckiego eksportu, a ponieważ liczba uciekających z dużemi majątkami jest stosunkowo duża, przeto cyfra eksportu niemieckiego wzrasta o odpowiednią sumę.

Czwartą przyczyną wzrostu eksportu niemieckiego jest wykonanie ostatnich partyj zamówień sowieckich, udzielonych Niemcom jeszcze przed powstaniem rządu hitlerowskiego. Partje te są, jak już zaznaczyliśmy, ostatniemi i obecnie, jak wiadomo, Rosja pomija Niemcy przy udzielaniu swych zamówień przemysłowych.

Piątą przyczyną są zamówienia ze strony innych państw udzielone również przed powstaniem rządu hitlerowskiego, których wykonanie i dostawa przypadła na obecny okres. Należy wyrazić przypuszczenie, że zamówienia te mają się ku końcowi i obecnie zagranica nie udziela więcej zamówień Niemcom, tak, że przyczynę tę można uważać za wybitnie sezonową i przemijającą.

Szóstą przyczyną jest bezwzględny i nieprzebierający w środkach dumping niemiecki. Dumping ten też wpłynął na wzrost eksportu niemieckiego. Chodzi o to, że sztuczne zwiększanie zatrudnienia w Niemczech, powodowane specjalną presją zbirów hitlerowskich odbija się w formie silnego parcia ruchu towarowego zagranicę dla zdobycia nadwyżki wyprodukowanych towarów.

Jest jeszcze kilka drobnych przyczyn, składających się na ostatni wzrost cyfry aktywnego salda bilansu handlowego Niemiec, ale tych nie będziemy obecnie wyszczególniać. Faktem jest, że wszystkie powyższe przyczyny wywołane zostały specjalnie przez rząd hitlerowski dla przeciwdziałania akcji bojkotu gospodarczego Niemiec. Hitler zdaje sobie sprawę z wielkiego niebezpieczeństwa tej akcji i używa wszelkich środków, stojących mu do dyspozycji dla zniszczenia tej akcji. Środki te są aktem rozpaczy rządu hitlerowskiego, a ponieważ działanie tych środków obliczone jest na krótki okres czasu, w ciągu którego Hitler spodziewa się zupełnego zniechęcenia świata cywilizowanego do kontynuowania bojkotu antyhitlerowskiego w wyniku braku widocznych skutków tej akcji, — przeto należy podwoić czujność i nie dać się omamić fajerwerkami efemerycznych sztuczek niemieckich.

Bojkot antyhitlerowski musi się udać!

SEM.

# Nowy projekt ordynacji podatkowej

## otrzymały sfery gospodarcze do zaopinjowania

Ministerstwo Skarbu opracowało nowy projekt ordynacji podatkowej.

Ordynacja podatkowa regulować będzie sposób wymiaru podatków państwowych, szczegółowo w projekcie wymienionych. W szczególności, jeżeli chodzi o handel, dotyczyć będzie ordynacja podatku przemysłowego, dochodowego od lokali, od kapitałów i rent, nadzwyczajnych podatków niektórych zajęć zawodowych.

### STRUKTURA ORGANÓW WYMIAROWYCH.

Jeżeli chodzi o strukturę organów wymiarowych, to ordynacja stanowi, że do zarządu podatkami oraz do załatwiania spraw, związanych z temi podatkami, powołane są następujące władze skarbowe: urzędy skarbowe, izby skarbowe, utworzone przy izbach skarbowych komisje odwoławcze oraz Minister Skarbu. W ten więc spsób projekt ordynacji zasadniczo odbiega od dzisiejszego stanu rzeczy (jeżeli chodzi o podatek obrotowy i dochodowy), znosząc istniejące dziś Komisje Szacunkowe i przekazując wymiar podatku dochodowego i przemysłowego od obrotu bezpośrednio urzędom skarbowym.

Dla rozstrzygania odwołań od wymiaru podatku przemysłowego i dochodowego powoływane są w okręgu każdej Izby Szacunkowej Kmisje Odwoławcze, przyczem Minister Skarbu może utworzyć więcej, niż jedną Komisję przy danej Izbie Skarbowej. Komisję Odwoławczą powołuje się na okres 2-letni, a Minister Skarbu może kadencję tę przedłużyć na następne dwa lata, jak również rozwiązać Komisję przed upływem kadencji i zarządzić ponowne jej skompletowanie. — Składa się Komisja Odwoławcza z przewodniczącego i jego zastępcy oraz 24 członków i tyluż zastępców. Przewodniczącym Komisji Odwoławczej jest prezes Izby Skarbowej, którego zastępuje wyznaczony przez niego urzędnik Izby. Jeżeli chodzi o członków Komisji, to 12 członków i tyluż zastępców z grona płatników podatku przemysłowego lub dochodowego mianuje Minister Skarbu na wniosek prezesa Izby Skarbowej. Drugich 12 członków i tyluż zastępców powołuje Minister Skarbu z pośród kandydatów, przedstawionych za pośrednictwem prezesa Izby Skarbowej w potrójnej ilości przez organizacje samorządu gospodarczego i przez organizacje samorządu wolnych zawodów. W ten więc sposób w stosunku do dzisiejszych Komisyj Odwoławczych różnica polega przedewszystkiem na tem, że do składu Komisyj Odwoławczych nie wchodzi poza przewodniczącym czynnik urzędniczy, a tylko sami płatnicy.

Komisja Odwoławcza obraduje i orzeka zarówno w pełnym składzie, jako też i w sekcjach, złożonych z przewodniczących, którymi są wyznaczeni przez prezesa Izby Skarbowe urzędnicy, oraz 6 członków. W pełnym składzie Komisja Odwoławcza obraduje i orzeka w przedmiocie ustalenia norm szacunkowych i orjentacyjnych podatków, w sprawach, w których przewodniczący sekcji uzna, że uchwała sekcji narusza przepisy ustaw podatkowych lub rażąco odbiega od danych, zawartych w aktach wymiarowych, oraz innych sprawach, mających zasadnicze znaczenie dla wymiaru podatku. Normalnie zaś odwołania rozstrzygane są przez sekcje. Skład sekcji ustala przewodniczący Komisyj Odwoławczych.

### OPRACOWANIE MATERJAŁU WYMIAROWEGO.

Po zebraniu wszelkich danych informacyjnych i przyjęciu zeznania władza skarbowa przystępuje do opracowania materjału wymiarowego. Znajdujemy w ordynacji ogólnej przepis, że wymiar podatku opar-

ty ma być na materjale faktycznym, zebranym w toku postępowania przygotowawczego. Specjalne przepisy znajdujemy dla oceny zeznań, składanych przez płatników, prowadzących księgi handlowe lub gospodarcze. Stanowi mianowicie ordynacja, że w razie wątpliwości co do dokładności, czy prawdziwości zenań, opartych w całości lub części na księgach, władza wymiarowa obowiązana jest wezwać płatnika do udzielenia wyjaśnień, przyczem wyraźnie zastrzeżono, że obowiązek władzy wymiarowej do usunięcia wątpliwości dotyczy tylko tych wypadków, gdy płatnik prowadzi księgi handlowe lub gospodarcze i złożył w terminie zeznanie, a wątpliwość obejmuje okoliczności, istotne dla wymiaru. Wyjaśnienia płatnika, złożone w odpowiedzi na przedstawione mu wątpliwości oraz zaofiarowane mu dowody, winny być zbadane i należycie ocenione, przyczem przeprowadzenie zaofiarowanego przez płatnika dowodu może być zaniechane, gdy objęte tym dowodem fakty władza uzna za prawdziwe i gdy środek dowodowy nie nadaje się do stwierdzenia spornej okoliczności.

Jeżeli płatnik wezwany do złożenia odpowiedzi na wątpliwości, nie udzielił ich w przepisanym terminie, władza może urzędowo ustalić dane faktyczne dla wymiaru podatku na podstawie materjału, jakim rozporządza.

### BADANIE KSIĄG.

Ordynacja zawiera pewne przepisy **co do sposobu badania ksiąg handlowych,** oraz co do kryterjów, miarodajnych dla uznania ksiąg za rzetelne i prawidłowe. Natomiast kwalifikowanie mocy dowodowej ksiąg oraz ocena wyników zebranych materjałów należy wyłącznie do organów wymiarowych. Jeżeli jednak księgi nie uznane zostaną za miarodajne do wymiaru podatku, to równocześnie z nakazem płatniczym winien być o tem płatnik uwiadomiony, przyczem w orzeczeniu winien być wyszczególniony materjalny i formalny zarzut, uzasadniający nieprzyjęcie ksiąg.

Jak już zaznaczyliśmy, wymiar podatku oparty ma być na wszystkich danych, zebranych w toku postępowania przygotowawczego. Jeżeli jednak przy wymiarze podatku dochodowego władza wymiarowa dojdzie do przekonania, że zebrany przez nią materjał faktyczny nie wystarcza do obliczenia dochodu rzeczywistego płatnika, to może ustalić jego dochód na podstawie oznak zewnętrznych, świadczących o jego położeniu ekonomicznem. W tym wypadku te zewnętrzne oznaki, które były miarodajne dla władzy wymiarowej przy wymiarze podatku, winny być podatnikowi szczegółowo zakomunikowane.

### NAKAZY PŁATNICZE.

O wysokości ustalonego podatku zawiadamia władza skarbowa płatników zapomocą **nakazów płatniczych,** przyczem przed upływem terminu do wniesienia odwołania, władza zobowiązana jest do udzielania zgłaszającym się płatnikom lub ich pełnomocnikom **ustnych informacyj, dotyczących podstaw wymiaru.** Płatnikom zaś, prowadzącym księgi handlowe, władza **obowiązana jest** na ich żądanie **przesłać uzasadnienie wymiaru na piśmie.**

**Od nakazu płatniczego służy podatnikowi odwołanie** do wyższej instancji, a więc podatku dochodowego i obrotowego do Komisji Odwoławczej, a wszystkich innych podatków do Izby Skarbowej. Termin na wniesienie odwołania wynosi **dni 30 do dnia następnego po doręczeniu nakazu.**

### UPRAWNIENIA PODATNIKA W II INSTANCJI.

Jeżeli chodzi o prawa podatnika przed władzami wymiarowemi II-ej instancji, to w szczególności podkreślić należy, że w ordynacji brak jest przepisu, istniejącego w dotychczasowej ustawie o podatku dochodowym i obrotowym, na mocy którego Komisja odwoławcza tych podatków obowiązana byłaby wezwać płatnika, celem osobistego jego wysłuchania, jeżeli tego podatnik w odwołaniu zażądał. Według projektu ordynacji postępowanie przez Komisję Odwoławczą odbywać się będzie pod nieobecność płatnika. Zastrzeżone jest jedynie, że na poparcie twierdzenia odwołania płatnicy mogą składać wszelkie dowody piśmienne, powoływać na koszt własny świadków i znawców, celem stwierdzenia ścisłości określonych okoliczności oraz przedkładać do wejrzenia księgi handlowe i gospodarcze oraz wszelkie notatki i dokumenty. Jednak płatnik, który nie przedłożył dokumentów I-ej instancji, jeżeli do tego był z mocy ustawy lub z mocy zarządzenia władzy wymiarowej zobowiązany, nie może z nich korzystać w postępowaniu przed II-gą instancją.

Specjalne przepisy ordynacji dotyczą uprawnień urzędów skarbowych do rozstrzygania odwołań. Urzędy Skarbowe, a więc władza wymiarowa I-ej instancji, mają prawo rozstrzygać odwołania od wymiaru podatków w wypadku, jeżeli w wyniku uznania odwołania w całości lub części za zasadne, zmniejszenie podatku nie przekroczy 300 zł. Uprawnienia te może Minister Skarbu zmienić.

### ROZKŁADANIE NA RATY.

Odnośnie odroczeń terminów płatności lub rozłożenia na raty należności podatkowych ordynacja stanowi tylko, że to jest w zasadzie możliwe, a uprawnienia władz skarbowych w tym zakresie określić ma w drodze rozporządzenia Minister Skarbu. Nadto w gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na specjalne uwzględnienie wypadkach Minister Skarbu może zezwolić **na umorzenie** w całości lub części z tytułu podatku kary za zwłokę, odsetki za odroczenie i koszty egzekucyjne.

Ordynacja zawiera również przepisy w dziedzinie nadpłat i zwrotów podatkowych. Sumy nadmierne lub nienależne wpłacone w podatkach, odsetkach, grzywnach i karach winny być zaliczone na poczet innych płatnych należności płatnika, a w ich braku zwrócone w gotówce, przyczem podlegające zwrotowi nadpłaty oprocentowuje się **w stosunku 4% rocznie.**

### ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PODATEK.

W dziedzinie odpowiedzialności za podatek ordynacja stanowi, że jeżeli chodzi o podatek dochodowy, to członkowie rodzin odpowiadają za tę część podatku dochodowego, która przypada stosunkowo na ich dochód, opodatkowany łącznie z dochodem głowy rodziny, w razie jeżeli należność podatkowa nie może być osiągnięta od płatnika.

Jeżeli chodzi o podatek przemysłowy, to należności z tytułu tego podatku służy prawo pierwszeństwa do zaspokojenia przed wszelkimi innymi ciężarami i wierzytelnościami z całego majątku, należącego do przedsiębiorstwa, obłożonego tym podatkiem.

Za podatek od lokali odpowiada solidarnie z najemcą jego małżonka, wstępni, zstępni, przysposobieni i rodzeństwo, stale z nim mieszkający w lokalu, będącym przedmiotem opodatkowania.

Ostatni rozdział ordynacji podatkowej zawiera przepisy karne, ustalające zarówno tok postępowania, jak i wysokość kar za przestępstwa podatkowe.

---

### PROJEKT KODEKSU HANDLOWEGO.

Przyjęty w dniach 7—9 ub. m. przez Kolegjum Uchwalające Komisji Kodyfikacyjnej projekt kodeksu handlowego (część I) został w tych dniach przez Ministerstwo Sprawiedliwości rozesłany zainteresowanym Ministerstwom do zaopinjowania. Temsamem projektowi został nadany przepisany tok legislacyjny.

Projekt — jak się dowiadujemy — stanie się prawdopodobnie niebawem prawem obowiązującem i zostanie ogłoszony w formie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Jakkolwiek projekt nie obejmuje całokształtu prawa handlowego, reguluje on sprawy zasadnicze stanu kupieckiego i czynności handlowych, a ponieważ szereg dziedzin został już unormowany oddzielnemi aktami ustawodawczemi (prawo akcyjne, bankowe, giełdowe, wekslowe, czekowe itp.), przeto wydanie części II kodeksu handlowego można uważać za równoznaczne z unormowaniem całokształtu dziedziny prawa handlowego.



---

## Ważne dla konfekcjonarjuszy.

### SPRZEDAŻ UBRAŃ LUDOWYCH I ROBOTNICZYCH. KATEGORJA ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

**(Doniosłe orzeczenie Sądu Najwyższego).**

W Nrze 33. „Przeglądu Kupieckiego" ogłosiliśmy treść wyroku Sądu Najwyższego w sprawie kategorji patentów przy sprzedaży ubrań. Ponieważ sprawa ta posiada pierwszorzędne znaczenie dla handlu konfekcyjnego, podajemy obecnie pełny tekst orzeczenia.

Pogląd, jakoby przez „ubiory ludowe" (część II A kategorja druga załącznik a do art. 23 ustawy o podatku przemysłowym) należało rozumieć jedynie ubiory „regjonalne", noszone jeszcze w niektórych okolicach kraju, oraz, by wyrazy „używane do pracy codziennej odnosiły się tylko do ubrań robotniczych, nie znajduje oparcia w ustawie.

Wyrok Izby Karnej (s. 4) SN z 7 lutego 1933 r. II. 4 K. 1114/32.

Domagając się uchylenia zaskarżonego wyroku, kasacja oskarżonego Mojżesza Widzińskiego podnosi: a) zarzut z art. 514 lit. f k. p. k. w związku z zarzutem obrazy art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym i obrazy załącznika do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym Cz. II. lit. A Rozdz. I. kat. II. p. 2 lit. j. z tej racji, że w zaskarżonym wyroku brak ustalenia czynu, przypisanego oskarżonemu; b) zarzut z art. 516 lit. **a** k. p. k., ponieważ w czynie oskarżonego, który zdaniem kasacji słusznie wykupił świadectwo III kategorji brak cech przestępstwa.

Po rozpoznaniu sprawy w granicach kasacji, Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1) W świetle **sentencji** zaskarżonego wyroku, uznano oskarżonego winnym czynu, zarzuconego mu przez władzę skarbową, mianowicie prowadzenia na podstawie niewłaściwego świadectwa przemysłowego (trzeciej zamiast drugiej kategorji) sklepu **bławatów.** W sentencji ustalono zatem, że oskarżony prowadził sklep bławatów. Ustalenie to stoi jednakże w rażącej sprzeczności z **uzasadnieniem** zaskarżonego wyroku, według którego sąd pierwszej instancji przy sposobności wizji lokalnej stwierdził, że oskarżony „towarami włóknistemi“ a więc bławatami, pod które to pojęcie gotowe ubiory nie podpadają, wogóle **nie** handluje. Już powyższe uchybienie, wprowadzające jaskrawą niejasność w ustaleniu wyroku uzasadnia i usprawiedliwia zarzut z art. 514 lit. **f** k. p. k.

2) Przyjąwszy jednakże nawet, że sąd wyrokujący, nazywając w sentencji przedsiębiorstwo oskarżonego sklepem bławatów, dopuścił się jedynie nieścisłości wyrażenia, w istocie zaś miał na myśli przyjętą w uzasadnieniu sprzedaż **gotowych ubiorów,** to w istotcie i wówczas ustalenia uzasadnienia wyroku nie dają jeszcze dostatecznej podstawy do sprawdzenia, czy oskarżony **bezwzględnie** obowiązany był do wykupienia świadectwa przemysłowego drugiej kategorji i czy wykupując świadectwo tylko kategorji trzeciej dopuścił się przez to przestępstwa z art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym Cz. II. lit. A. Rozdz. I. kat. II. p. 2. drobna sprzedaż — nawet wyłącznie spożywcom — towarów, posiadających cechy produkcji „wytworniejszej“ wymaga wprawdzie wykupienia świadectwa przemysłowego drugiej kategorji a przepis wspomniany, wymieniając pod lit, a. (do k) przykładowo towary, jako posiadające cechy produkcji wytworniejszej uważa, zalicza do nich zasadniczo również i **ubiory gotowe.** Od zasady tej uczynił jednakże przepis powyższy pod lit. **j. wyjątek** na rzecz „ubiorów ludowych i robotniczych, używanych do pracy codziennej“, z czego „per argumentum a contrario“ wypływa wniosek, że ustawodawca ubiorów takich nie uważa za posiadające cechy produkcji wytworniejszej, mając najwidoczniej na względzie zarówno, że i materjały, z których bywają wyrobione nie są zaliczone do wytworniejszych (ob. lit. **i** powołanego przepisu) — jak np. krajowe materjały bawełniane, półwełniane, samodziały i inne materjały używane na ubiory ludowe — jak i to, że są to ubrania tanie, niewykwintnej roboty. Ustawa ma na myśli ubiory używane do pracy codziennej przez ekonomicznie mniej silne niezamożne warstwy społeczne, które naogół biorąc i nie mając na względzie wyjątkowych wypadków, na ubrania z materjałów wytworniejszych i wykwintniejszej roboty na ubranie droższe pozwolić sobie nie mogą i pod tym kątem widzenia nazywa ubiory te „ubiorami ludowemi i robotniczemi“. Pogląd, jakoby pod „ubiorami ludowemi“ rozumieć należało li tylko pewne „regjonalne“, noszone jeszcze w niektórych okolicach kraju, lub żeby wyrazy „używane do codziennej pracy“ odnosiły się tylko do ubrań robotniczych, z wyłączeniem ubrań, noszonych do codziennej pracy przez inne warstwy ludowe np. drobnych rzemieślników, drobnych kupców, włościan t. t. p. — sytuowanych ekonomicznie nieraz gorzej od sfer robotniczych, nie ma uzasadnienia ani w brzmieniu, ani też w treści ustawy.

O ile chodzi o przedsiębiorstwo oskarżonego, to według uzasadnienia zaskarżonego wyroku posiadał oskarżony ubrania i płaszcze **gorszego** gatunku, z których kilka zdaniem sądu nadawało się tylko do pracy dla robotników, zaś większość tych zapasów — ubrań, płaszczy, konfekcji damskiej — należała niewątpliwie do takich, jakie nosi ludność **uboższa** i — jak się z niejasnych w tym punkcie wywodów sądu wynikać zdaje — do takich, które i ta ludność również używa do pracy codziennej.

W tym stanie rzeczy sąd wyrokujący powinien był w konsekwencji dojść do wniosku, że ubiory gotowe w sklepie oskarżonego sprzedawane nie należą do towarów produkcji wytworniejszej, przyczem nie można uznać, ażeby cechę tę mogła im nadać li tylko ta okoliczność, że nabywcy tych ubiorów, rekrutujący się ze sfer niezamożnych „przynajmniej zaraz po zakupie“ nie używają ich do pracy codziennej, lecz dopiero później.

3) Z tych zasad należało wyrok zaskarżony uchylić.

Sąd Najwyższy nie znalazł jednakże dostatecznej podstawy do zastosowania art. 535 k. p. k. i uniewinnienia oskarżonego. Ustalenia, zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku są bowiem w odniesieniu do zewnętrznych cech znajdujących się w sklepie oskarżonego gotowych ubrań — materjałów z jakich były zrobione, ich wyglądu, ceny, sposobu wykonania — tak niesprecyzowane i niejasne, że wynika z nich, jakiemi konkretnemi względami sąd pierwszej instancji się właśnie kierował, uznając ubiory te — ubrania i płaszcze męskie, konfekcję damską — jako nadające się do pracy codziennej dla robotników, względnie jako noszone niewątpliwie przez ludność uboższą.

# Sprawy pocztowe w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zwróciła się do Dyrekcji Poczt i Telegrafów w Krakowie z szeregiem wniosków zmierzających do usprawnienia służby pocztowej w okręgu Izby w nadziei, że znany z energji i zabiegliwości Prezes Gostwicki szybko uczyni zadość zgłoszonym postulatom i służbę pocztową telegraficzno-telefoniczną postawi w tut. okręgu na wysokości odpowiadającej wymaganiom życia gospodarczego.

Postulaty te dotyczą zarówno służby telefonicznej, jak i listowej.

Znana wadliwość systemu centrali automatycznej w Krakowie jest przyczyną, że niezależne od innych usterek urządzenia te zbyt często zawodzą i odmawiają połączenia, albo też fałszywie je wykonują.

Długotrwałość wyczekiwania na połączenia telefoniczne z Warszawą jest dowodem, że za mało linij uruchomiono w nowem połączeniu kablowem, a ta sama długotrwałość wyczekiwań na połączenia na linji Kraków—Krynica, oraz Kraków—Rabka—Zakopane, wskazują, że i na tych linjach brak jest dostatecznej ilości przewodów.

Dlatego też Izba zgłosiła wnioski o zarządzenie doprowadzenia centrali automatycznej do należytego stanu oraz uruchomienie większej ilości żył kablowych między Krakowem a Warszawą i odpowiednią rozbudowę wymienionych poprzednio linij uzdrowiskowych.

Niezbędnym warunkiem usprawnienia służby telefonicznej, o ile chodzi o Krynicę i Rabkę, jest niezależnie od uczynienia zadość powyższym żądaniom, objawiająca się coraz silniej konieczność rozszerzenia godzin Urzędów pocztowych w dziale telegraficznym w obu tych miejscowościach. I tej potrzebie wnioski Izby dały wyraz.

Czyniąc zadość dalszym potrzebom życia gospodarczego, przedłożyła Izba osobny wniosek o energiczne zarządzenie, celem przyśpieszenia doręczeń poczty listowej.

Obserwacja komunikacji pocztowo-telefonicznej w stosunkach Krakowa z zagłębiem naftowem jasielsko-krośnieńskiem skłoniła Izbę do zgłoszenia analogicznych wniosków nietylko do Prezydjum Krakowskiej Dyrekcji Poczt i Telegrafów, ale również do Pana Prezesa Dyrekcji Poczt i Telegrafów we Lwowie, gdyż również zbyt długie wyczekiwanie na połączenia telefoniczne z Jasłem i Krosnem przemawia za koniecznością pomnożenia linij telefonicznych.

Z prośbą tą połączyła Izba wniosek o usprawnienie obsługi poczty listowej w stosunkach z powiatami jasielskim i krośnieńskim, a nadto zwróciła się do Pana Prezesa lwowskiej Dyrekcji Poczt i Telegrafów z osobnem przedstawieniem w sprawie godzin służby telefonicznej w urzędach pocztowych w Krośnie i zgłosiła wniosek o rozszerzenie ich na cały dzień aż do północy zarówno w dnie powszednie, jak i świąteczne.

Okazywane zawsze przez Pana Prezesa lwowskiej Dyrekcji Poczt i Telegrafów zrozumienie potrzeb życia gospodarczego uzasadnia nadzieję, że użyje on skutecznego wpływu dla zrealizwania tych tak doniosłych postulatów.

## Kronika.

### BEZPŁATNE PASZPORTY TURYSTYCZNE DO CZECHOSŁOWACJI.

Ministerstwo Skarbu przyznało do dyspozycji polskich biur podróży 130 bezpłatnych paszportów dla udających się do Czechosłowacji w charakterze turystów. Kontyngent ten oparty jest na zasadzie wzajemności i analogiczna liczba turystów czeskich przyjechać ma do Polski.

### JAKIE PRZEDSIĘBIORSTWA ZWOLNIONE BĘDĄ OD DANINY MAJĄTKOWEJ?

Ministerstwo Skarbu przygotowuje szereg zarządzeń o poborze nadzwyczajnej daniny majątkowej. Na podstawie ustawy z 24 marca 1933 r. w roku przyszłym zwolnione będą od tego podatku przedsiębiorstwa, które opłacają ryczałtowy podatek przemysłowy od obrotu w granicach 20 do 27 tysięcy złotych.

### RZEMIEŚLNICY BEZ POMOCY ZWOLNIENI SĄ OD ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH.

Ministerstwo Skarbu upoważniło urzędy skarbowe do zwalniania od opłaty świadectw przemysłowych samodzielnych rzemieślników, pracujących bez żadnej pomocy. Ulgi te urzędy skarbowe udzielają, bądź na prośbę rzemieślnika, bądź z urzędu, gdy im znany jest stan sprawy.

W tej mierze wydany został okólnik.

Okólnik ten dotyczy jedynie świadectw przemysłowych na rok 1933 i nie przesądza sprawy na przyszłość.

### ROZPORZĄDZENIA P. PREZYDENTA O PRZEPISACH BILANSOWANIA.

Rada Ministrów na ostatniem posiedzeniu uchwaliła projekt rozporządzenia P. Prezydenta o ujednoliceniu zasad sporządzenia bilansów i zamknięć rachunkowych oraz sprawozdań osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych. Projekt ten w za-

sadzie ma charakter raczej ramowy i nie stwarza żadnych nowych form bilansowania, które ustalić ma dopiero rozporządzenie wykonawcze. Projekt przewiduje natomiast szereg sankcyj karnych w razie nie zastosowania się do przepisów o bilansowaniu. Izby Przemysłowo-Handlowe zabiegają obecnie o uzyskanie zaopinjowania projektu rozporządzenia wykonawczego celem zorjentowania się, jakie formy bilansowania będą obowiązywać.

### ZANIECHANIE PLANU UTWORZENIA SYNDYKATU POŃCZOSZNICZEGO.

Z inicjatywy kilku łódzkich pończoszników wszczęto ponownie starania celem doprowadzenia do poprawy sytuacji w tej branży przez organizacyjne skonsolidowanie odnośnych fabryk. Na zebranie organizacyjne, w sprawie utworzenia kartelu, przybyli wszyscy prawie przedstawiciele zainteresowanych firm łódzkich i była nadzieja, że jednak tym razem rokowania te doprowadzą do pomyślnego wyniku. W toku obrad powstały jednak do tego stopnia wielkie różnice pomiędzy zapatrywaniami reprezentowanemi przez przedstawicieli poszczególnych pończoszarń, że pertraktacje zostały znowu przerwane i, jak twierdzą osoby zainteresowane, już ostatecznie. Sprawę utworzenia kartelu pończoszniczego uważać należy za pogrzebaną.

### CENY CEMENTU SPADAJĄ.

Utrzymanie decyzji ministra Przemysłu i Handlu w sprawie zawieszenia działalności kartelu cementowego przez Sąd Kartelowy spowodowało, iż w sferach handlowych przywidawyna jest zniżka cen cementu. Już obecnie zresztą cementownie przy tranzakcjach sprzedaży obniżają cenę, tak, iż ostatnio zanotowano wypadki sprzedaży poniżej 4 zł. za 100 kg. Tak m. in. tranzakcja (po 4 zł. za 100 kg.) dokonana została przez pewną firmę budowlaną w Kielcach, która zakupiła większą partję cementu w jednej z cementowni.

### OBNIŻENIE OPŁAT OD WAG.

Minister przemysłu i handlu wydał nowe rozporządzenie, wprowadzając poważne ulgi dla drobnych kupców w taryfach opłat na rzecz Głównego Urzędu Miar i Wag. O 20 procent obniżono opłaty za legalizację odważników od 50 dkg. wzwyż. Za sprawdzanie na miejscu w sklepie wag uchylnych rozpowszechnionego systemu Dayton i innych, obniżono opłaty z 8 zł. na 2.60 zł. Dla wygody właścicieli taksówek wprowadzone zostanie sprawdzanie liczników także poza godzinami urzędowemi za pobraniem drobnej dodatkowej opłaty.

### ZE ZWIĄZKU WIERZYCIELI W KRAKOWIE.

## Moratorjum wierzytelności hipotecznych.

W związku Wierzycieli w Krakowie, odbyła się dnia 3-go b. m. konferencja w sprawie znowelizowania ustawy o moratorjum wierzytelności hipotecznych. Wydana w bieżącym roku ustawa wykazuje poważne niedomagania, które spowadowały zupełne unieruchomienie kredytów i zamrożenie pierwotnie płynnych kapitałów. Ponieważ stan ten wywołał szereg poważnych komplikacji w przemyśle i handlu uchwalono podjąć akcję, mającą pierwszorzędne znaczenie dla ożywienia życia gospodarczego w kraju w kierunku znowelizowania powyższej ustawy. Sprawa wobec wybitnego zasięgu działania obecnej ustawy, wywołała w sferach zainteresowanych poważny oddźwięk. W najbliższym czasie zwoła Związek Wierzycieli w Krakowie publiczne zebranie zainteresowanych sfer gospodarczych.

## Akcja bojkotowa.

Wskutek utworzenia frontu młodzieży antyhitlerowskiej, do którego przystąpiło szereg organizacji, zaostrzoną została akcja Komitetu bojkotowego. **Biuro bojkotowe** znajdujące się przy Krak. Stowarzyszeniu Kupców, ul. Grodzka 43, telef. Nr. 132 67, dostępne jest obecnie dla stron codziennie **od 5—6 wieczorem** i dostarcza wszelkich informacji o towarach zastępczych w miejsce produktów hitlerowskich. Równocześnie urządzonem zostało dla wygody kupiectwa biuro, ktore wykonuje **tłumaczenia w językach obcych** i sporządza listy dla zainteresowanych w tych językach. Dzięki nawiązanym stosunkom z zagranicą zaprzyjaźnioną, dostarcza biuro bojkotowe **adresów firm zagranicznych** względnie udziela informacyj, po przeprowadzeniu odnośnych korespondencji. Akcja bojkotowa zatacza obecnie coraz szersze kręgi, a niestosujący się do zarządzeń komitetu, ściągną na siebie odpowiednie środki odwetowe.

# Nowe projekty ustaw gospodarczych.

Jak się dowiadujemy, prace rządu zmierzające do odłużenia przemysłu i handlu postępują naprzód. Według przygotowanych projektów, postępowanie układowo-zapobiegawcze będzie mogło być wdrożone bez uprzedniego uzyskania odraczania wypłat przez dłużnika. Jednocześnie okres tego postępowania zostałby skrócony do 4 a najwyżej 6 miesięcy. Postępowanie układowe może być wdrożone dopiero z upły- 3 miesięcy po odzyskaniu odroczenia wypłat, stadjum zaś odroczenia wypłat, trwać może do 9 miesięcy, przyczem okres ten nader często służył niesumiennemu dłużnikowi do ukrywania faktycznej niewypłacalności. Opracowany projekt ustawy w zakresie postępowania układowo-zapobiegawczego przewiduje m. in. ustalenie maksymalnego wynagrodzenia nadzorcy sądowego, zapewnienie wierzycielowi prawa egzekwowania swych pretensyj automatycznie z chwilą zawarcia układu oraz wyeliminowania z pod skutków układu należności drobnych wierzycieli. Jak słychać, przy zawieraniu układu będzie istniała możność uregulowania należności w ratach w ciągu kilku lat.

Drugi porojekt dotyczy postępowania upadłościowego i przewiduje uchylenie t. zw. okresu kuratorskiego. Po wygaśnięciu tego okresu następowałby dopiero okres syndyka tymczasowego. Przewidywane też jest skrócenie stadjum przygotowawczego upadłości itd. Zmiany w obu tych procedurach, mające na celu przyśpieszenie i potanienie procedury układowo-zapobiegawczej, winny ułatwić zdrowe procesy układowe w przemyśle i handlu, z drugiej zaś strony doprowadzić do szybkiej likwidacji zadłużonych nadmiernie warsztatów, nie mających widoków egzystencji.

Przewidywane też jest powstanie specjalnych urzędów rozjemczych dla spraw wierzytelności przemysłu i handlu, na wzór urzędów istniejących w rolnictwie. Urzędy te będą uprawnione do redukcji długu i odroczenia go, ewentualnie rozłożenia długu na raty.

W związku z powyższem, organizacje kupieckie czynią usilne starania, zmierzające do ogłoszenia w najbliższym czasie dekretów Prezydenta, zmierzających do odłużenia kupiectwa w drodze ułatwienia mu spłaty stale prolongowanych długów. finansowych przy równoczesnem obniżeniu odsetek.

Jednocześnie organizacje kupieckie domagają się, ażeby Bank Akceptacyjny działalnością swoją obejmował też należytości kupieckie, gdyż kredyt towarowy jest dla rolnika podstawową formą kredytu i powinien przez należytą opiekę być i w przyszłości zachowany.

# Nowelizacja ustawy o spółdzielniach.

W sferach spółdzielczych panuje pewne zaniepokojenie z powodu wykończenia i zamierzonego ogłoszenia dekretu, nowelizującego ustawę o spółdzielniach. Chodzi zwłaszcza o przepisy, wzmacniające kontrolę i nadzór państwa nad spółdzielczością. Przy zakładaniu spółdzielni wymagane będzie zaświadczenie Rady Spółdzielczej lub związku rewizyjnego, stwierdzające celowość powstania danej placówki. Spółdzielcy oceniają tę reformę jako wprowadzenie systemu koncesyjnego, utrudniającego w przyszłości zakładanie nowych spółdzielni.

# Projekt obniżenia taryfy osobowej na kolejach.

W ministerstwie komunikacji trwają prace nad projektem obniżenia taryfy osobowej na kolejach. — Dyskutowany obecnie projekt przewiduje, iż na przestrzeniach do 50 klm. ma być utrzymana bez zmiany taryfa dotychczasowa. Zniżka taryfy osobowej obowiązywać ma na przestrzeniach od 50 klm. wzwyż i ma być progresywna. Na przestrzeni od 51 — 200 klm. zniżka taryfy wynosić ma 5 — 15 procent, a poczynając od 201 klm. 20 procent, przyczem zniżka wzrastałaby procentowo, dochodząc do 24 procent przy przestrzeniach na 600 klm. i wyżej. Obliczono, iż zastosowanie projektowanej zniżki taryfy dałoby w zestawieniu z wpływami, jakie osiągnęła kolej za przewóz osób w roku 1932, zniżkę wpływów kolei o 10.5 procent. Stosowany obecnie stosunek opłat w rozmaitych klasach ma być utrzymany. Istniejąca na terenie trzech zachodnich dyrekcyj kolejowych klasa IV ma być skasowana. W ruchu podmiejskim projektowane jest utrzymanie obecnej taryfy, która, jak wiadomo, jest o 30 procent niższa od normalnej. Dopłaty za przejazd pociągami pospiesznemi wynosić mają 20 procent zamiast stosowanej obecnie dopłaty 25-procentowej. Równocześnie z obniżeniem normalnej taryfy osobowej ma być zmniejszona ilość i różnorodność stosowanych obecnie ulg taryfowych. Ulgowe taryfy dla przejazdów wojskowych,, kolejarzy oraz urzędników ulec mają nieznacznej podwyżce. Wojskowi i kolejarze korzystać mają po zmianie taryfy normanej z 75-procentowej ulgi zamiast stosowanej dotychczas 80 procent ulgi. Urzędnicy, którzy korzystają dotychczas z ulgi 50-procentowej, otrzymać mają prawo do ulgi wynoszącej 33.3 proc.

Poza temi ulgami istnieje jeszcze cały szereg ulg

taryfowych, przyznawanych dla celów humanitarnych, sportowych i turystycznych. Nadmiar tych ulg, różnolitość wymiarów i warunków ich stosowania przeciąża kasy kolejowe, jest źródłem narzekań uzasadnionych, przyczem kontrola stosowania tych ulg jest często niemożliwa. Ministerstwo komunikacji zamierza w kwestji reformy ulg taryfowych zasięgnąć opinji dyrekcyj kolejowych. Jak słychać, projektowane jest m. in. skasowanie ulg przy powrocie kuracjuszów z uzdrowisk krajowych.

### ART. 436 PROJEKTU KODEKSU ZOBOWIĄZAŃ — SKREŚLONY.

Jak się dowiadujemy, art. 436 projektu kodeksu zobowiązań, traktujący o waloryzacji sumy pożyczkowej na wypadek spadku siły nabywczej pieniądza, został ostatnio, przy dyskutowaniu projektu w rządzie, skreślony.

# Odpowiedzialność karna w postępowaniu karnem

### (Z ORZECZNICTWA SĄDU NAJWYŻSZEGO).

Właściciel towaru polecił załadować wagon w ten sposób, aby wprowadzić w błąd co do jego zawartości delegata Izby Przemysłowo-Handlowej, wypełnił list przewozowy i na podstawie tego listu oraz uzyskanego podstępem zaświadczenia Izby Przemysłowo-Handlowej polecił pracownikowi agencji celnej P. K. P. wypełnić formalności celne i złożyć deklarację celną. Powstała kwestja, czy w wypadku, gdy osoba, zobowiązana do zadeklarowania towaru wyręcza się ajencją celną, należy uważać za deklaranta celnego jedynie deklaranta ajencji celnej, której zlecono załatwienie formalności celnych, czy też także i w jakich warunkach osobę uprawnioną do rozporządzenia towarem, w której imieniu i wedle której wskazówek działa deklarant ajencji celnej. Pytanie to powstało w związku z następującym przepisem ustawy karnej skarbowej: „kto, celem uzyskania nienależnego zwrotu cła, względnie uzyskania wyższej kwoty zwrotu cła aniżeli tej, którąby w rzeczywistości przypadała, deklaruje towar w Urzędzie Celnym niezgodnie z istotnym stanem rzeczy, ulega karze pieniężnej w wysokości dziesięciokrotnej, otrzymanej lub żądanej kwoty (par. 3 art. 47).

Sąd Najwyższy stwierdza przedewszystkiem, że przepis ten ma na celu ochronę Skarbu Państwa przed działaniem tych osób, któreby przez fałszywe oznaczenie towarów, zgłoszonych do odprawy celnej, jako towarów uprzywilejowanych, dążyły do osiągnięcia bezprawnej korzyści majątkowej ze szkodą Skarbu Państwa. Cel tego przepisu, wywodzi Sąd Najwyższy, byłby jednak udaremniony, gdyby niezgodnie z duchem ustawy uważać za deklarującego towar tylko tego, kto zajmuje się technicznem dopełnieniem formalności celnych, tylko tego, kto fizycznie wypełnia akt deklaracji celnej. Wówczas, bowiem, w wielu wypadkach, jak np. wyręczania się deklarentem uprawnionej ajencji celnej, ochrona, jaką daje ustawa karnoskarbowa Skarbowi Państwa stałaby się złudna. Byłyby to właśnie wypadki tego rodzaju, gdy deklarant ajencji celnej działając w imieniu i według ścisłych wskazówek osoby uprawnionej do rozporządzenia towarem, wprowadzony przez nią w błąd co do gatunku towaru, bezwiednie i przy najlepszej swej staranności i wiedzy fałszywie określa towar w deklaracji celnej, jako podlegający zwrotowi cła w całości lub w części. Wówczas bowiem deklarant ajencji celnej, jako bezwładne narzędzie w rękach osoby trzeciej nie mógłby być pociągnięty do odpowiedzialności karnej, odpadłaby również w tym wypadku odpowiedzialność owej trzeciej osoby, jako podżegacza ze względu na brak znamion nakłaniania do przestępstwa i właściwy sprawca fałszywego zadeklarowania stałby się w ramach ustawy karno-skarbowej bezkarny. W świetle powyższych wywodów, konkluduje Sąd Najwyższy, staje się jasnem, że **za deklarującego towar w rozumieniu wyżej cytowanego przepisu ustawy uważać należy nietylko tego, kto zajmuje się technicznem wypełnieniem formalności celnych, lecz także tego, kto kieruje wypełnieniem tych formalności, a więc nietylko tego, kto sporządza fizycznie akt deklaracji celnej lecz także tego, czyja wola i myśl nadaje treść tej deklaracji choćby samo techniczne jej sporządzenie byłoby polecone komu innemu.**

Sąd Najwyższy uznał, że Sąd Okręgowy słusznie potraktował oskarżonego, jako deklarującego towar w rozumieniu ustawy karno-skarbowej, skoro ustalił, że właśnie oskarżony polecił załadować wagon w ten sposób, aby wprowadzić w błąd co do jego zawartości delegata Izby Przemysłowo Handlowej, że oskarżony wypełnił list przewozowy i na podstawie tego listu oraz uzyskanego podstępem zaświadczenia Izby Przemysłowo-Handlowej, polecił pracownikowi ajencji celnej P. K. P. wypełnić deklarację celną.

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter.
Redaktor odpow. Samuel Kurzman. Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12